

Geschiedenis van het poppentheater

De eerste poppen- en figurentheaters met hadden te maken met godsdienst en magie. Een van de meest voorkomende functies van een pop is immers als plaatsvervanger voor mens, god of dier. De vele soorten poppen drukten allemaal iets anders uit.

Waar het poppen- en figurentheater in Europa vandaan komt zijn de meningen verdeeld. Sommigen plaatsen de bron van het Europese poppen- en figurentheater in het oude Griekenland. Anderen beweren dat het poppen- en figurentheater vanuit Azië naar Europa werd gevoerd.

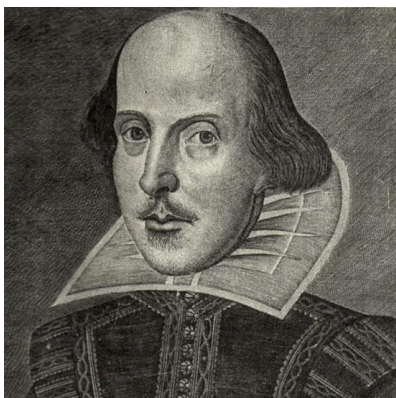
In België kent poppen- en figurentheater in ieder geval een lange traditie, die minstens teruggaat tot de Middeleeuwen.

Vooraf **vanaf 1600** nam in onze streken het aantal vertoningen en de populariteit van poppenspelers toe.

De allereerste poppenspelers waren rondreizende kunstenaars. Hoewel het poppen- en figurentheater in kastelen en hoven doordrong, traden poppenspelers hoofdzakelijk op tijdens markten en andere feesten.

Het publiek bestond grotendeels uit ongeletterde boeren en poorters(mensen die binnen de stadspoorten woonden), voor wie de acteurs eenvoudige verhalen met flink wat actie en grappen toonden. De onderwerpen berustten vooral op vertelsels, maar voor vertoningen bij de koningen en kasteelheren werd af en toe teruggegrepen naar hoogstaand werk zoals van de Engelsman Shakespeare of de Fransman Molière. Er werden zelfs enkele opera's gecomponeerd speciaal voor het poppen- en figurentheater.

De Commedia dell'arte (uit Italië) had een grote invloed op het poppen- en figurentheater. De naam van de traditionele Antwerpse theaterpoppen of 'Poesjenellen', is bijvoorbeeld een afgeleide van Pulcinella, een centrale figuur uit de Commedia dell'arte.

Uit de Commedia dell'arte komt ook het gebruik om rond een korte inhoud te improviseren (alles ter plaatse uitvinden).

Ook het publiek kon van alles roepen waarop de poppenspelers inspeelden.

De **eerste vaste poppentheaters** ontstonden **pas na 1800** in Antwerpen, Gent en Brussel.

Daar kregen bepaalde manieren van spelen vaste vorm.

Dit werd van vader op zoon overgegeven.

Men reisde niet zoveel meer rond en in de vaste theaters kregen de stangpoppen (theaterpoppen die van bovenuit wordt bewogen door middel van een of meerdere metalen stangen) definitief de voorkeur op andere soorten poppen.

Ook vandaag zijn er nog verschillende gezelschappen die spelen volgens deze Belgische stangpoppentraditie. Een belangrijk kenmerk van de vaste verhalen is de aanwezigheid van een of meerdere traditionele personages, die in elk stuk een centrale rol spelen. Voorbeelden zijn het **Gentse 'Pierke'**, de Antwerpse 'Neus', het Brusselse 'Woltje', en de Luikse 'Tchantchès'.

